

Asia: VN/9008/2024

Luonnos POP-jätteen käsittelyoppaaksi

Lausunto

Luku 2: Mitä POP-yhdisteet ovat

-

Luku 3: Mitä POP-jäte on

-

Luku 4: POP-jätteen käsittelyä koskevat säännökset

-

Luvut 5: POP-yhdisteet kierrätystuotteissa ja sivutuotteissa

-

Luku 6: POP-yhdisteitä sisältävien tuotteiden uudelleenkäyttö

-

Luku 7: Kansallisen lainsäädännön POP-jätteitä koskevat velvoitteet

Romuajoneuvojen kierrätysketju alkaa, kun ajoneuvon viimeinen omistaja toimittaa sen tuottajayhteisön järjestämään vastaanottopaikkaan. Nämä vastaanottopisteet ovat joko autopurkamoja, romuliikkeitä tai kierrätysoperaattoreiden omia toimipisteitä. Vastaanottopisteessä suoritetaan ajoneuvon esikäsittely, jossa ajoneuvosta muun muassa poistetaan nesteet (kuten öljyt ja polttoaine), sekä otetaan talteen uudelleenkäyttöön soveltuvia purkuosia. Esikäsittelyn jälkeen ajoneuvot siirretään mahdollisimman pian kierrätysoperaattorin käsittelylaitokseen, jossa ajoneuvon varsinainen kierrätysprosessi tapahtuu.

POP-yhdisteiden tunnistaminen ja käsittely tapahtuu käsittelylaitoksissa, joilla on kierrätysketjun toimijoista siihen paras kyky ja osaaminen. Ketjun aiemmat toimijat toteuttavat tunnistamista mahdollisuuksien rajoissa, esimerkiksi huomioimalla tiedossaan olevat, potentiaalisesti POP-yhdisteitä sisältävät komponentit romuajoneuvoja käsitellessään. Kuten oppaassa todetaan,

laajamittaista tunnistamista niiden ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista toteuttaa, vaan se tapahtuu vasta käsittelylaitoksella.

POP-yhdisteitä sisältävät romuajoneuvojen osat tunnistetaan ja erotellaan käsittelylaitoksissa parhaan saatavilla olevan tiedon mukaan. Tunnetut, todennäköisesti POP-yhdisteitä sisältävät romuajoneuvojätteet on kuvattu tunnistusoppaan liitteen taulukossa 4, joka tarjoaa hyvän lähtökohdan tunnistamiselle. Lisäksi muita potentiaalisia POP-yhdisteitä sisältäviä komponentteja pyritään mahdollisimman hyvin arvioimaan ja tunnistamaan. Tämän jälkeen jätteet käsitellään varovaisuusperiaatetta noudattaen POP-jätteenä kunkin yhdisteen vaatimalla tavalla.

POP-yhdisteitä sisältävien romuajoneuvojen osien laajempi tunnistaminen on käytännössä haastavaa, sillä tietoa yhdisteitä sisältävistä osista tai niiden pitoisuuksista on tällä hetkellä huonosti saatavilla. Kaikkien yksittäisten osien sisältämien pitoisuuksien mittaaminen puolestaan ei ole nykyteknologialla teknisesti tai taloudellisesti käytännössä mahdollista.

Nykyistä todennäköisten POP-jätteiden luetteloa on tärkeää ylläpitää ja täydentää, sillä se on ensisijainen tietolähde POP-yhdisteitä sisältävien komponenttien tunnistamiseen. Tehokkaamman POP-jätteen tunnistamisen saavuttamiseksi tulisi niitä koskevaa tietoa pyrkiä kuitenkin asettamaan saataville myös muista lähteistä. Paras tapa tähän olisi EU:n laajuinen tietokanta, jollaisen perustamista tulisi selvittää. Lisäksi teknisten mittausmenetelmien kehittyessä myös niitä voidaan laajemmin hyödyntää tunnistamisessa.

Suomen Autokierrätys on ottamassa käyttöön digitaalista palvelualustaa, jonka kautta romuajoneuvoihin liittyvää tietoa voidaan kerätä ja jakaa kierrätysjärjestelmän toimijoille nykyistä laajemmin. Muun muassa vastaanotettujen romuajoneuvojen materiaalivirtoja pystytään lähitulevaisuudessa tunnistamaan ja tilastoimaan merkki- ja mallikohtaisesti. Mikäli komponenttien tarkemman materiaalisällön, mm. POP-yhdisteiden osalta, on tulevaisuudessa saatavissa yksityiskohtaisempaa tietoa, sitä voidaan myös data-alustan kautta välittää kierrätysjärjestelmän toimijoiden käyttöön.

Luku 8: Milloin POP-jäte on myös vaarallista jätettä?

-

Luku 9: POP-yhdisteitä sisältävän jätteen vienti ja tuonti

Romuajoneuvojen laitton vienti Suomesta ulkomaille joko kokonaisina tai paloiteltuna on vakava haaste, johon liittyy usein myös laajemmin harmaata taloutta. Laittomat jätesiirot ovat erityisen ongelmallisia tuottajavastuun toteutumisen, ympäristönsuojelun, sekä kotimaisten, asiallisesti toimivien jätesektorin yritysten kilpailukykyyn näkökulmasta.

Romuajoneuvot sisältävät usein POP-yhdisteitä, joten on erittäin hyvä, että asiaan voidaan puuttua myös POP-jätteen siirtoa koskevien lupavaatimusten kautta. Laittomat jätesiirot ovat erityisen huolestuttavia juuri POP-jätteiden osalta, sillä POP-yhdisteiden tunnistaminen ja asianmukainen käsittely voidaan asianmukaisesti toteuttaa vain tuottajayhteisön ylläpitämässä virallisessa kierrätysjärjestelmässä

Jätesiiroille asetettuja vaatimuksia ja lupamenettelyjä tulee tukea riittävän tehokkaalla valvonnalla. Tuottajayhteisö tukee mielellään viranomaisten valvontaa tietojenvaihdon tai muun yhteistyön kautta.

Luku 10: POP-jätteen käsittelyyn soveltuvia menetelmiä

-

Luku 11: Eräiden POP-jätteiden käsittelyyn liittyviä kysymyksiä

-

Luku 12: POP-yhdisteet eri jätevirroissa

-

Luku 13: Yhteenveto

-

Liitteet (yksilöi mitä liitettä kommentti koskee)

-

Muut kommentit

-

Kenraali Juha
Suomen Autokierrätys Oy